

JOAN GRATACÓS i FÀBREGA

Joan Gratacós i Fàbrega, va néixer a Figueres el 23 de març de 1923 i ha estat el farmacèutic de Besalú des de l'1 de març de 1949, moment en el qual s'instal·là al poble. Va fer la carrera de farmàcia per vocació i no perquè hi hagués una tradició familiar. «Quan vaig acabar els estudis vaig tenir l'oportunitat que no es va materialitzar. Llavors fou quan vaig venir a Besalú». El Sr. Joan ens assenyala que per adquirir una farmàcia mínimament rentable cal una bona base econòmica. Al parlar dels seus primers anys a Besalú, recorda que el poble es trobava a la misèria, raó per la qual no hi havia diners per comprar medicines i les poques que es venien moltes encara s'havien de fiar. «Davant aquesta realitat i la impossibilitat per a viure de la farmàcia vaig haver d'espavilar com vaig poder. Així, anava amb Vespa a donar classes als fossos de Figueres, feia assegurances de vida i altres, venia llibres, representava la impremta Alzamora d'Olot, feia de fotògraf elaborant reportatges de casament, fotografies del DNI... Tot valia per tirar endavant. Vaig arribar al mes de març i pel maig em casava; i varen començar a arribar els fills. El parell de mesos abans de casar-me els vaig passar a Can Fermín».

Per la manera que ens parla dels primers anys, és evident que s'ho va passar malament «però ara me l'estimo molt el poble. Millor dit, el poble me l'he estimat sempre, perquè en ell s'ha desenvolupat tota la meua vida. Quan era president del nostre Col·legi vaig tenir ocasions per poder traslladar-me i millorar de posició. Però ja estava massa arrelat i Besalú era quelcom massa meu per aixecar la volada. Amb l'arribada de CBI l'any 1961 i el revifament econòmic del poble, juntament amb el recent funcionament de la Seguretat Social, em varen permetre poder viure, per fi, de la farmàcia».

La seva vida professional no s'ha limitat a una activitat dins del poble, sinó que ha tingut una projecció a fora:

«L'any 1968 vaig ésser nomenat pels companys President del Col·legi Farmacèutic de Girona, càrrec que he presidit durant més de 13 anys. I durant 5, també nomenat pels companys, Conseller a Madrid com a representant de Catalunya, Balears i Aragó». Aquest darrer càrrec li suposava un viatge a Madrid cada 15 dies o tres setmanes, amb unes dietes que no cobrien ni de bon tros les despeses.

«Durant aquest temps de presència a Madrid, l'activitat més difícil i dura fou la discussió del conveni amb la Seguretat Social que, incomprendiblement, moltes vegades la transcendència del que es discutia no arribava ni a la xocolata del lloro. Voldria aprofitar l'ocasió per dir que s'ha fet una demagògia fàcil, mentalitzant a la gent que el consum de medicaments està arruïnant la Seguretat Social. És cert que

hi ha un abús, a l'igual que una picaresca que sempre ha dominat els espanyols; però admetent aquest malversament, la macrofitxa dels aproximadament 200.000.000.000 de pessetes no arriba a un 6% del pressupost de la Seguretat Social. No fotem i siguem seriosos! Vaig deixar el càrrec de Conseller a Madrid per una raó política: amb l'arribada de les autonomies no volia que m'etiquetessin de centralista. A més, tenia molt clar que el que primer havia de defensar eren els interessos dels apotecaris de Girona. He de dir, però, que el centralisme de Barcelona és molt més dur que el de Madrid».

Fruit i recompensa del seu treball com a president de farmacèutics de Girona és la medalla de plata que els companys de professió de tota la província li varen regalar quan va deixar el càrrec. Actualment, els farmacèutics són funcionaris de la Generalitat al servei de la Corporació Municipal.

L'evolució i els canvis, característica dels temps que ens toca viure, també incideix, en certa manera, en el món de les medicines.

«Estem sotmesos a la influència de les multinacionals que marquen modes. Les multinacionals han estat ben acollides pels llocs de treball que creaven, però aquí es limitaven a la simple feina d'envassadors, perquè els components bàsics eren tots importats. I això era per a les multinacionals el negoci pare i mare, ja que s'importava al preu que fixaven ells. Això significava que la investigació fos, pràcticament nula. Darrerament aquest defecte s'està corregint i ja s'investiga».

En quant als efectes de l'entrada al Mercat Comú, puntualitzà: «No som nosaltres que hem entrat al Mercat Comú, sinó el Mercat Comú que entra aquí».

Li comentem el que algunes vegades els diaris i els mateixos portaveus del Ministeri de Sanitat afirmen d'un excés de medicines innecessàries al mercat.

«Hi ha autèntica anarquia amb una proliferació de medicaments que són repetició dels bàsics. El mercat està sobresaturat d'especialitats idèntiques, i això origina, entre altres coses, stocks no rentables i confusió».

El Sr. Joan es descapdella, engrescat, parlant del paper sanitari del farmacèutic en el món rural: és fonamental perquè, normalment, el sanitari és més assequible. Això fa que es converteixi, sovint en un conseller de la gent i assessor sanitari, tasques aquestes de les que n'està molt orgullós perquè creu que les ha complert a través d'un servei rigorós que li ha significat la confiança de la gent. «I això és el que humanitza la professió». Creu indispensable l'harmonia entre farmacèutic-metge, que a Besalú és molt bona.